

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить на цілий рік 10 ар. — кр. на чверть року 2 „ 50 „ місячно 1 „ — „ для заграниччя 20 рублів або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділей і рурских свят о год. 5. по пол.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошення приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Згода Волохів з жидами.

Волоска Gazeta Bucovinei помітила на начальнім місци щось немов відозву, в котрій політичне товариство волоске Concordia взиває буковинських жидів, аби помирили ся з Волохами. Як звістно, згадана волоска газета ще вчера кидала громами на жидів, давно засудивши їх на погибель в нашім краю.

З нагоди такої зміни фронту Волохів пише Gazeta polska: Голосу Gazet-и Bucovinei і Desteptarea, одиноких на Буковині явно антисемітських часописий — радо слухало волоске населене на провінції і в полудневих повітах Буковини веде ся доси люта борба против всего, що жидівске. Волоскі повіти в краю глибоко переняли ся антисемітизмом і доля жидівського населеня там зовсім незавидна. Тимчасом нараз по шістьох літах пристрастного і успішного підбурюваня против жидів, волоский орган виставляє білу хоругву згоди і взиває прогнаних із сільських коршем, крамів і сіл жидів, щоби подали руку до згоди і заприязнили ся з Волохами. Зміна та склала ся в кількох годинах, на однім засіданю виділу Конкордії, що відбуло ся в Чернівцях дня 10 с. м... Шекспір каже, що „убогі очи бачать часто вивертане козлів богачів“,

але такого salto mortale не уявляла собі певно і найбуїніша фантазия. Одна одинока ухвала змінює нараз симпатії і антипатії цілого населеня. Concordia ухвалила згоду з жидами на цілій лінії: отже від завтра замість расової ненависти наступить горяча любов — чи також расова?

Сей наглий вибух любови зі сторони волоских провідників єсть без сумніву наївним, але аж надто зрозумілим. Знають они добре, що в дотеперішніх відносинах широким веретв волоского населеня до жидів ухвала Конкордії не змінить нічого, а навіть щоби не змінила, мають на се другу часопись Desteptarea, в котрій своєї відозви певно не повторять. Pro foro interno будуть ту ухвалу уважати за небувшу, бо в противнім случаю зразила би населене до волоских провідників; натомісь рішили єї і оголосили лише pro foro externo, яко — досить впрочім дитинну — штуку ввиду надходячих виборів... Зловить ся хто на се, то добре, а не зловить ся, то нічого не стратить ся. А воробці на сьвітї ще не перевели ся.

І найшов ся справді такий воробець, що дав ся зловити. Тутешна газета Bukovinaer Rundschau, котра бажає уходити за орган якоїсь політичної партії жидівскої, котра що йно має витворити ся, — сказала раз мимоходом, що „глухота поміж жи-

дами не гине,“ і видко на потверджене сеї мудрої сентенції, — пішла на-осліп на приману волоских політиків.

Buk. Rundschau відразу забуває всі обиди, які до Волохів могли мати жиди і з одушевленем дякує Concordi-ї за великодушну відозву. А рівночасно в імени всіх буковинських жидів зрікає ся дальшої приязни з Німцями. Наводимо сей цікавий уступ: „Закидують жидам невдячність і зраду супротив Німців і питають нас: Як довго з Німцями? На то скажемо коротко: язык німецкий єсть неутральним ґрунтом, на котрім порозумівають ся всі елементи монархії. Істория і культурний розвій держави надали сему языкови то значіне злуки, але тільки языковя, не Німцям самим...“

„Не німецькість піднесла жидів, лише язык німецкий. Впрочім, коли жиди чули ся тут Німцями і ширили германізм, то не они єуть довжниками Німців, лише Німці винні вдячність їм. Отже не може бути мови про зраду і невдячність...“

До тих слів ми додамо, що переважна більшість жидів прийшла на Буковину з Галичини, де признавала ся до народности польскої. Ту стала німецькою народністю, а тепер орган жидів заповідає нову зміну жидів — на народність волоску... Єсть се, будь що будь, цікавий обяв, хоч на вибори статї Buk. Rundschau певно не зроблять

24) **ФРІЦ РАНДЕЛЬ.**

Повість з норвезкого
Кр. Вінтерґіельма.

(Дальше).

„Звідки ти взяв ті латинські верші, Аґатон?“ запитав Берке, котрого никла постава сиділа ще як в матці від шруби і викручувала ся, щоби видобутись на верх.

„Ну, я навчив ся їх від мого старого приятеля Єнса Рустада. Рілері, ріле ріле рілера“ — він ще завше сьпівав по латинськи. „Я вмю ще кілька пісень, мій приятелю,“ говорив Аґатон і тиєнув Беркоґо ще сильнійше до себе і тручав его.

Але Фріц не сдухав довше тої розмови: він звернув увагу на розмову межи редактором Віґом а старим Гаврилом Суркеляндом в кутику коло печи, бо она дотикала его, як ему видалось. „Ой так, тут у нас на горі говорило ся про те багато, що „Норвеґія“ гиче против віри.“

„Пхуб! — Ну-ну, пане Суркелянд, як я вам перше сказав, не було се властиво против релїгії, але було се тільки трошки критики, самої критики тай впрочім дальше ми не розводились над тим предметом.“

„Бог знає, чи се розумно, релїгію мішати до політики — викликає тільки незадоволене — так єсть, тільки спори і незадоволене,“ сказав Суркелянд з гнівним натиском.

„Але се не було на політичнім поли, мій найліпший пане Суркелянд, лише дотичило наукового питаня — пхуб! — наукового.“

„Так, але ми мусимо провадити свою політику — головна річ політика, о котру розходить ся. Мусимо до чорта бути християнами, инакше стратимо всіх розумних.“

„Ну, так, так, пане Суркелянд, ми вже его приборкаємо; він буде уже осторожнійший.“

У Фріцу закипіло і він станув перед ними. „Ні, мої панове, він не буде осторожнійший. Коли буде мати охоту, буде писати против релїгії, а коли не буде мати охоти, зіставить єї в спокою; залежить просто від мене. Працюємо прецінь для свободи, чи не так, мої панове?“

„Так, певно, працюємо для свободи“ сказав заскочений Суркелянд з рішучестью, „але“ —

„Але не для духової свободи, думаете? Ми прецінь „до чорта“ християни, чув я?“

„Ну, так, я часом клаєну по трохи...“

„Але я не є таким, пане Суркелянд, і задержую собі право мати свою власну віру, або невіру і задержую собі право ширити мою гадку, скілько схочу. Се зовсім негідно, називати себе „людьми свободи,“ а потому засувати народови дорогу до духової свободи і правдивого образования. Се так само, як в минушнім столїтї, мої панове; мусять порватись всі пута для простого робітника, нім ціла людскість буде могла зачати пробивати собі дорогу до духової свободи і независимости.“

„Можете пробивати собі, куда хочете, дороги,“ сказав Суркелянд уперто, „але наша по-

літика іде в першій лінії, а она не має нічого спільного з релїгією.“

„Ні, то справді маєте слушність,“ сказав Фріц іронічно.

„Пхуб!“ зробив Віґ і моргнув на Фріца перестерігаючо.

Фріц стояв блідий і з певним поглядом. Він був гнівний за те, що трохи розгорячив ся, але тепер, коли се стало ся, хотїв ему досипати повну мірку.

„Ну, я сказав свою думку,“ сказав Суркелянд; „мене то нічо не обходить, бо я вірю в те, до чого маю охоту, але не можемо другим тикати се під ніс.“

Він відтягнув ся поволи, задоволений тим, що уникнув спору, котрого Фріц очевидячки навмисно шукав і котрий міг стати дуже неприємний.

„Коханий Рандель, беріть річи тепер спокійно, будьте такі гречні. Треба — пхуб — треба трохи притакувати людям, трохи осторожно.“

„Так, я чув добре, що ви хотіли мене „приборкувати.““

Віґ подивив ся своїми напів замкненими очима на Фріца. Він майже виріс був; упертість, самосьвідомість, визиваюча охота, що він якийсь час по часті затримував, згромадили ся тепер в его колючім, зимнім погляді мов би в запальній точці, а якесь сконцентроване в его поставі і в его виразі тваря сьвідчило про рішучість, з котрою треба обходити ся обережно. Віґови видало ся майже дивно, що бачить сю

впливу, хоч би вже з тої причини, що ані ся газета, ані Concordia не мають за собою в Чернівцях поважнійшої фракції.

Результат жнив у всхідній Галичині і на Буковині в році 1895-ім.

Написав

Вячеслав Будзиновский.

(Дальше).

Если-б один гектар, взятий в всхідній Галичині під управу, давав тільки

См. Продукт	що в Чехах	було би у всхідній Галичині з тої самої просторони сот. мет.		Т. е. більше о	См.
"	пшениці	3,558.680	1.259.937	"	"
"	жита	3,452.148	1.44.154	"	"
"	ячменю	3,008.096	857.216	"	"
"	вівса	4.350.249	1,185.403	"	"
"	кукурудзи	1,424.838	389.989	"	"
"	льну (волок.)	76.031	28.764	"	"
"	" насіння	37.890	37.890	"	"
"	Коноп.	70.593	70.593	"	"
"	бурак. цук.	421.372	3.102	"	"
"	Конош. нас.	29.014	3.746	"	"
"	сіна	18,813.087	377.346	"	"
Гкт.	проса	388.314	100.661	"	"
"	гороху	704.855	63.005	"	"
"	сочевиці	38.154	3.191	"	"
"	вики	243.949	12.510	"	"
"	фасолі	121.599	6.830	"	"
"	гречки	1,544.108	775.063	"	"

Ще некористнійше представить ся видайність галицької господарки рільної, коли видайність in natura спровадимо до видайності в грошах. Якість галицьких продуктів гірша, як продуктів західних провінцій, до того ще торговельні відносини не так управильнені, як там, тож і торгова ціна наших продуктів далеко низша, як нпр. в Чехах.

В тій самій околиці, у того самого навіть господаря, трапляє ся різне зерно. Одно ліпше, а друге марнійше. На тім са-

мім навіть куснику ріді є зерно різне. Задачу продуцента є, відсортувати зерно гірше від ліпшого. Ліпше іде на торг, а гірше, котре на торг не кваліфікує ся, лишає ся господареві для домашнього ужитку. Без вартости і оно не є, і оно має якусь ціну, однак меншу, як зерно ліпше, назв'їм его — „торгове“. Як до тепер, так і в тім Галичина не видержить порівняня з Чехами. Возьмім такий приклад:

З усього продукту є слідуєчий процент торговий:

	в Чехах; всх. Галич., Буков., зах. Галич.			
пшениці	90·9	84·9	80	60
жита	90·7	83·4	75	70
ячменю	89·6	76	90	75
вівса	90·8	85·4	90	80

Ціна збіжжа за сотнар метричний:

к р а й	пшениці	жита	ячменю	вівса	Д а є				
					малій посілости	великій посілости	західній Галичині	Буковині	Чехам
Чехи	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	43·30	52·27	58·19	97·46	65·20
	торг.	торг.	торг.	торг.	44·46	51·00	49·10	90·60	75·23
Всхідна Галичина	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	7·63	5·84	6·80	61·30	52·00
	торг.	торг.	торг.	торг.	4·46	4·37	4·76	61·30	52·00
Буковина	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	4·04	5·05	4·02	61·30	52·00
	торг.	торг.	торг.	торг.	86·4	6·73	5·75	61·30	52·00
Західна Галичина	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	торг. не тг.	4·04	5·05	4·02	61·30	52·00
	торг.	торг.	торг.	торг.	86·4	6·73	5·75	61·30	52·00

блїду, делїкатну твар, сю поставу з напруженими нервами посеред того гамору, що его окружав.

„Зможете прецїнь поняти Рандель, що я мусїв его успокоїти,“ сказав на конєць. „Я мусїв з ними дійсно — пхуб — трохи згоджуватись. А ви не маєте понятя, як то тяжко з того рода людми маневрувати; они для нас потрібні, а кожний з них має свої слабі сторони. Чи можете собі подумати, що може перед годиною Ваагаард прийшов сам до мене і зажадав, щоби ми старали ся о запровадженє людювих медалїв для послїв стортїнгу і иньших заслужених полїтиків, що в той або в иньший спосіб піднесли полїтику народа? Він казав се, ей-Богу, — пхуб — певно, гадаєте, що я тепер брешу, але се правда — він має при собі готовий рисунок на медалї з золота і срібла; они мають бути на краю зубатї, бо иньше були би надто подібні до стрілецьких медалїв і иньших. Ну, що скажете на те? — пхуб! — Се мушу прецїнь уважати дивною ідеєю.“

Як дуже був Фріц огірчений, мусїв сьміяти ся. „Він цілком божевільний,“ сказав, „він, що недавно перед тим передав вам статистику ордерів.“

„Божевільний! — Пхуб — Зовсім ні! Тї медалї він ще перепре, будете видїли, він енергїчний чоловік.“

„Чи ви може ему се обїцяли?“ запитав Фріц насьмішливо.

„Зовсім ні! Я післав его до Гоєля. Але тепер хотїв би я видїти, що ви не возьмете того за зле — того з Сургеяндом.“

„Тут ані місце, ані час, щоби щось подібного обговорювати,“ сказав Фріц коротко і рішучо.

„Ну, ну, певно!“

При столах ішло горячо; але ніхто не спостерїгав того, бо кожний був перенятий загальною, шумною веселостию і своїми власними гадками. Картарї стугали сильнійше як перше об стїл, але їх заглушував цілковито іроговий кружок Агатона, на котрїм робив горячий напиток сильні успіхи. Берке був уже цілком готовий; сидїв в кутї софи, з головою схиленою на груди, другї зближали ся дуже до того стану. Лиця палали, уста були червонї, набресклї і вогкї, очи зачали ставатись витрїшкувати, шелянки кивали ся їм в руках і они не могли своїх мягких, розкусаних відгарків з цигарїв, котрї хотїли на дармо засьвітити, замінити на якийсь апетитнійший тютюневий присмак. Сам Агатон тримав ся ще найліпше з них; він був сильної натури і міг еще трохи зрозумїло засьвітати другий латинський вірш:

„Spasilater clericus

У зелений рай пішов,

Vidum spasilantum,

Гарну дївчину найшов.“

Фріц пішов на салу, щоби вийти з тої атмосфери, шкідливої для здоровя і для духа. В кутку на софї сидїло двох старших гостей і спало, впрочім було ще кілька осіб в сали. Подивив ся на годинник: настав уже ранок. Коби він міг дістати ся до своєї комнати, але він не знав, де она. Прокливав годину, в котрій рішив ся, брати удїл в тім торжествї.

„Рандель!“ почув він голос, що кликав від дверей передпокою притїшеним, але оживленим голосом. Була се Фльорїна, що отворила двері і наставила голову, і кликнула: „Добранїч, Рандель!“

Підїйшов до неї; она отворила двері, але

Маючи ті дати, можна дуже легко обчислити, яка була ціна пересїчного сотнара, т. є. такого, в котрїм знаходить ся торгове і не торгове зерно в такїм відношеню, як і в цілій масї красєвого продукту:

Пересїчна ціна за 1 сотнар м. в зр.

	в всхїд. Галичині	Чехах	Буковині	західній Галичині
Пшениці	5·62	7·44	6·33	6·19
Жита	6·45	6·78	5·32	5·46
Ячменю	4·95	6·97	5·05	4·96
Вівса	5·36	6·01	5·04	5·37

Увзглядивши видайність гектара рїлї і ціну продукту, одержимо видайність одного гектара в грошах:

Один гект. засїяний	Д а є				
	малій посілости	великій посілости	західній Галичині	Буковині	Чехам
Пшениц.	43·30	52·27	58·19	97·46	65·20
Житом	36·80	44·50	40·30	70·00	47·35
Ячмен.	44·55	51·00	49·10	90·60	75·23
Вівсом	37·00	49·30	55·30	61·30	52·00

Та сама пшенична просторонь, котра малій посілости всхідної Галичини дає зерна за 100 зр., дає великій посілости всхідної Галичини зерна за 120·7 зр., в західній Галичині 134·38 зр., на Буковині 150·6 зр., а Чехам 225 зр.!

(Дальше буде).

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 15-го жовтня 1896.

Церковні достоїнства роздає в послїднім часї впр. митрополит Аркадій Чуперкович, голвно з нагоди посвяченя нових церков. Сими

осталась на дворї, так що він видїв ся примушеним вийти до неї. Тепер доперва замкнула двері. На дворї було майже цілком ясно від свитаня.

„Я не могла вам сказати скорше, добранїч Рандель... Ідете завтра? — О, можете прецїнь лишити ся ще один день.“

„На жаль не можу; мушу завтра рішучо їхати назад до міста.“

„Се прецїнь шкода! — Не могли би ви бути у нас на Рїздво, Рандель? Тогди ту дуже весело, можете менї вірити.“

„Дуже радо я вчинив би се, але тепер ще за вчасно рішати, що на Рїздво зроблю; до сего часу може ще неоднї станути на перешкодї.“ „Але-ж она, до чорта, докучлива!“ подумав собі. „Однак в ірунтї она прецїнь жива, мила істотка.“

„Правда, отже добранїч!“ Побїгла у бічні двері, певно до своєї спальні. Нїм-здовила клямку, обернула ся ще раз і післала вму поцілунок рукою. Тут він зробив мимоволї кілька кроків до неї, але рухом руки задержала его! „Пет, сестри суть там!“

„Але зробїть менї одну ласку, скажіть менї, де мій покїй.“

Она пішла за ним, щоби ему показати; покїй був положений о поверх висше. Там взяла его за руку, щоби перепровадити через пів-темний коритар. Єї рука була мала і горяча і він притягнув єї до себе; цілував єї, цілував раз по раз — було се щось нового на сю хвилю балакати з нею, чути єї так близько себе. Се-ж була прецїнь женщина, було серце палаюче жаром, були горячі уста, мягкі рамена, граючі слова, кров коло крови, женщина в его сильних обїймах.

днями відбуло ся посвячене гр. пр. церкви в Качиці і при сій нагоді одержав між иньшими о. Юрій Ганицкий з Сергіїв достоїнство ексарха.

Руский народний театр відіграє в Заліщиках сегодня оперетку „Пташник з Тиролю“, в суботу (17-го с. м.) оперетку „Гаспароне“, а в неділю (17-го с. м.) на пращальне представлене народну оперету „Чорноморці“. З Заліщик переїде театр дня 19-го с. м. до Городенки і дасть там у вівторок, дня 20-го с. м., перше представлене. Відтак поверне до Снятина а відтам на Буковину.

Нова читальня „Просьвіти“ отворила ся дня 4-го с. м. у Вислобоках, львівського повіту.

Руске робітниче тов. „Родина“ у Відні устроїло в неділю, дня 4-го с. м., перші більші вечериці. Учасників було понад 100 осіб, між тими много женщин. Явили ся також репрезентації товариств „Січ“ і „Громади“. Вечер отворив промовою заступник голови п. Скварко, опісля йшли сьпіви, продукції на фортепяні і гра на цитрі. Хор стояв під управою о. Садовського, віденського сотрудника. Межи продукціями виповнили час танці під командою п. Стешина. Не обійшло ся і без нашої коломийки, а український козак, виконаний членами переїзжого хору Надини Славянської, викликав недостижимий ентузіазм. По півночі пішли промови; говорили пп. Будзаник (голова товариства), о. Садовский, Партицкий (за тов. „Січ“), Скварко, Ференчик і один польський робітник. Весела і невимушена забава протягнула ся до 3-ої години поза північ.

Буковинські Поляки будуть в суботу і неділю сьвяткувати память Тадея Костюшка. З тої нагоди відбуде ся заходом гімнастичного товариства Sokół в суботу заупокійне богослуженне, а в неділю вечером в сали Czytelni-polskoї музикально-декламаторський вечерок.

До історії німецького права на Поділю, Волині і на Україні. Під таким заголовком видав проф. черновецького університету, др. Альфред Гальбан книжку (в Берліні 1896, стор. 135), котра певно в кружках фахових учених найде належиту оцінку. Проф. Гальбанови мусять Русини бути вдячні, що він тою своєю працею причинив ся до розясненя правних стосунків на Руен.

Черновецький магістрат видав дуже хосенне розпоряджене, котре мало би велику вар-

тість, коли би его держали ся. Іменно сконстатовано, що в голярнях уживають неочищених, а часом навіть заржавілих бритв і що в парнях, де підлога ховзка, голять, хоч дуже легко може лучити ся нещасте. Отже магістрат розпорядив, що в парнях взагалі не вільно голити; в голярнях має ся перед кождоразовим голенем бритву вичистити карболевою водою; коли бритвою втне ся тіло, то сейчас має ся то місце обложити карболевою ватою і гостеви порадити лікарську опіку. Як бачимо, сї розпорядження дійсно добрі і хосенні. розходить ся лише, щоби черновецький магістрат не забув про се своє розпоряджене так, як то ему часто лучає ся при иньших нагодах.

Втікають з Чернівців! Недавно тому донесли ми, що довголітний черновецький адвокат др. Френкель переносить ся до Дрогобича. А тепер мусимо знов занотувати таку саму вість; іменно молодий адвокат др. Адольф Шлефер переносить ся по впливі законних 3 місяців до Відня. Сї випадки, що лучили ся один скоро по другім, звернули на себе загальну увагу, бо видко черновецьким адвокатам не конче добре діє ся, коли втікають геть. Але нема що казати, е їх в нашім місті досить, так що помимо великого числа процесовичів не можуть жити дуже по паньски.

Росія узброє ся. В Басарабі і над Прутом концентрує Росія своє військо коло румунської границі. Також відсилають військо з київської губернії в губернію одеську. В Одесі буде тепер 24.000 вояків. Велику увагу звертають тепер також на военні пристани на Чорнім морі. Их сполучать разом підземними ходами. Перед кількома днями відплив до Царгорода incognito відділ торпедової флотії, щоби обезпечити вїзд до Дарданеллів і до Боснору перед евентуальним неприятелем. З того вносять, що Росія побює ся нечаяного нападу Англії на Царгород.

Зворот в студентсьім житю? Як взагалі в Чернівцях е дуже багато товариств, так і на нашім університеті заложили студенти 11 товариств на щось 350 студентів. З виїмкою трьох національних товариств: руского, польского і волоского, всі иньші товариства академічні мають властиво ціль, щоби члени товариства добре забавляли ся. Ну а що то найліпше — після їх понять — діє ся при ниві, то і велика консумція пива належить до доброї забави. При тім однак не обходить ся без еварок, а в наслідок того

скоро скручував до залізничої стації. Тепер лежав з звихненою ногою на софі.

„Ти ще добре викрутив ся з того,“ сказав молодий др. Герман Роде, котрого казав прикликати. „Прикладай пильно оловяну воду і заховуй ся тихо, то зможеш відтак за кілька днів знов виходити“. Редактор Віг сидів по другій стороні стола і форкав, як звичайно. Він прийшов під тою притичиною, щоби розвідати ся про здоровле Фріца, але в дійсности для того, щоби впровадити его знов в добре розположене потім спорі в Остад. Він неро до хотів би стратити таке перо, як Фріца, а ще нерадше хотів би видіти его на противній стороні. Люди можуть легко змінати ся в своїх переконаннях, того дожив він уже нераз. Их перебив в розмові лікар, але що тому не спішило ся, мусів він віддалити ся.

„Так, мій коханий Рандель,“ сказав він, мущу відійти від вас. Ви прецінь певно — пхуб! — ну, ми вже пізнійше поговоримо про се і вияснимо річ, як будете могли виходити“.

„Ні, позвольте тепер цілковито вияснити відносини між нами,“ відповів Фріц спокійно, але дуже рішучим тоном. „Я постановив цілковито виступити з редакції.“

„Що?“ сказав Роде. „Хочеш „Норвегію“ покинути?“

„Ну, чи ви чули коли щось такого шаленого? — Пхуб! — Нема ні цятки причини до того. Якась проста дрібниця, щось такого, що заходить межи журналістами що днини.“

(Дальше буде).

й не без поединків. Тому в Чернівцях рідко видко студента, щоби не мав ту або там розрізане лице, розбиту голову і т. п. Вкінці і між німецькими студентами найшли ся такі, котрим то було за багато і они завязали чисто літературне товариство Heinebund. В потверджених правительством статутах стоїть виразно зазначено, що члени того товариства не дають иньшої сатисфакції, як устний або письменний відклик після рішеня мирового суду.

З міського театру. Вчера відіграли в черновецькім театрі Вердіого гарну оперу Der Troubadour. Ся штука знаменита що-до музики, а що так сьпіваки як сьпівачки вчера прекрасно сьпівали, то була справдішна приємність для публики в театрі, і публика оплескувала майже кожду відслону. Передовсім відзначив ся п. Кірш в ролі Манрікого обемом і силою своего голосу та певним виступом на сцені. На загальне бажане він мусів одну часть своєї партії повторити. Також п. Гордон сьпівала свою партію яко Леонора знаменито. Попри них був добрий в своїй партії яко граф Люна п. Лоренц. Так за свою гру як за приємний сьпів збирала рясні оплески п. Фрід яко стара циганка Арзена і кілька разів викликувано еї на естраду. Спіннути ще належить п. Свободу і п. Поля. — Сегодня грають оперету „Лилик“ з музикою Штрауса.

Спілку на зиск і страту завязали між собою два штудерні львівські жидки і вели інтерес досить довго з добрим поведженем, доки аж вчера не удало ся одного з них прихопити та розбити ту чесну кумпанію. Інтерес свій вели спільники в досить простий спосіб, котрий хіба з нашими неповоротними людьми може удали ся. На пр. передвчера так було: Один зі спільників торгував у селянина знід Львова 200 яець за 4 зр. Щоби затуманити купуючого, торгували ся оба злодії своїм звичаєм довго, бо яких дві години, а коли вкінці один з них перечеислив яйця і уложив їх у власнім кошику та мав платити, станув другий спільник коло селянина та просив его, аби ему дав трохи тютюну до люльки. Недогадливий селянин згодив ся на те і відвернув ся від яець до другого спільника, а тоді той, що мав в кошику яйця, щез в товпі людей, не заплативши очевидно за куплений товар. На крик селянина зловлено одного зі спільників, того що брав тютюн, за другим поліція глядає.

Драма на морі. З Християнії доносять: Капітан норвезкого корабля „Свен“, Нільс Валентінсен — котрий з своєю залогою, зложеною з сімох людей, прибув перед кількома днями до Лервік — привіз вість о пригоді, яка навіть в тяжкім житю моряків на північних морях належить до незвичайних. Корабель „Свен“ виплив перед шістьома тижнями з місцевости Арендоль на море для ловлі риб. В послідних чотирох днях подорожи час був дуже бурливий, тому постановлено, вертати перед означеним з гори речинцем. Нагле буря змінила ся в оркан. Корабель був тоді 25 миль від Ставангер. Морські філі підіймали ся заедно понад поклад. Около першої години побачено другий корабель, що жадав ратунку. По напруженю всіх сил залози удало ся „Свену“ підплисти до того корабля. Показало ся, що то був шведський корабель „Юрій Людвик“, що плив до Треллеборг. Корабель був продравлений і кождої хвилі грозила ему погибель. Зі „Свена“ спущено мале човно з двома моряками, котрі мали закинути ратункову ливу. Втім великаньска маса води притиснула човно до корабля, розірвала его на кусники і один чоловік пішов на дно. Другого човна не було. Шістьох людей на zagrożенім кораблі кричали як божевільні. Але „Свен“ не міг їх ратувати і тому шведські моряки кидали ся у розбурхані філі та старали ся добитись до него. Підплили досить близько, але заки вспіли вхопити ратункові прилади, пірвав їх шалений вир і они всі потонули. Послідний на покладі потопяючого корабля лишив ся капітан. І він давав знаками пизнати, що хоче ратувати ся при помочи коркового поясу. Кинено ему довгу ливу з привязаним на еї кінці бальком. Капітан, очевидно добрий пливач, боров ся з філями з надлюдскою силою і щасливо вхопив за спасительне дерево, коли нагле удар філь закрутив „Свену“. Рух той був такий напрасний, що

Коли она потім збігла по сходах, війшов він до своего покою, отворив вікно і сидів там якусь хвилю на сьвіжім раннім повітрі. На долині вирабляли крики дальше! Бог міг знати, коли они схотять переспати ся. Агітон сьпівав ще завейди: „Edite, bibite collegiales,“ а стукає картярів по столі долітало аж до него.

Він думав про минувшість і про теперішність, думав про нинішний, вечірний танець і про перший танець, що танцював з Клярою. Мимовільно мусів сьміяти ся, але в тім була горич.

„З тобою зле йде, ти унадаєш, дорогой Фріце! Від нині почавши мусимо ся знов піднести,“ сказав сам до себе з рішучою постановою і старав ся розяснити собі свій матеріальний побит, лежачи в високих, мягких перинах, що его зовсім погребали собою.

XXI.

На другий день був Фріц знов у місті.

Він сьміяв ся і гнівав ся, коли подумав про події вчорашного дня, але гнів і невдоволене брали перевагу, аж в кінці почув відразу до всього того пережитого. Як далеко міг сягнути памятию в минувшість, і перебігав минувший час, не видів нічого, лиш пужденність і нужденність. Если его фантазия виводила ему коли триюфальний віз, на котрім він мав яко побідителя вводити нові порядки, то тепер прояснило ся ему, що той віз провалив ся. Чи дасть ся він назад піднести? З якоюсь неохотою думав про те в тій годині.

Его побідний віз перевернув ся впрочім не лише образиво, се стало ся також в дійсности, коли разом з прочим товариством мав відїзджати другого дня з Олстада, і в поспіху надто

лива зірвала ся і капітан пішов за своїми товаришами в морську бездну. „Свен“ держав ся кілька годин міся, на котрім лучило ся нещасте, але вже не добачено ніякого сліду залози з затопленого корабля. Похоронна піснь моря була кінцем тої сумної події.

Телеграми „Буковини“.

З дня 15-го жовтня 1896 року.

Рада державна.

Відень. (Засідане 14-го с. м.) Постійна комісія промислова предклала справоздане референ-та Екенера про закон о зміні додатку до промислового закону. Пос. Сокол інтерпелював в справі положення учителів при карних заведеннях. — Підчас дебати над законом о своїні заявив пос. Кравець, що закон не можна прийняти, бо він означає борбу одної групи інтересів против другої. Президент міністрів гр. Бадеїні виказав, що дотеперішні спротивлення законови мають причину в непорозуміннях що-до ества закону. Автономія є політичною засадою, котрої виразом є індивідуальність поодиноких королівств і країв та в постановленю круга діляна краєвих соймів. Часом мішають автономію з понятєм самоуправи, хоч цілком фальшиво. Палата повинна уважати, оскільки предложений закон розрізняє сі два понятя. Закон зовсім не обмежає прав країв і тому правительство мусить спротивити ся всяким змінам в проектї. Бесідник простує закид, мов би проект противив ся автономії громад. Але коли сего вимагає загальне добро, то мусить закон постарати ся, щоби евентуално против волі громади можна осягнути горожанське право в тій громаді. В деяких параграфах просто ipso facto признає ся те право. Позаяк надане права горожанського пристойть зрештою вільній волі громади, то правительство не може згодити ся на збиране таке за се право. — Говорили ще пос. Кайзер, Праде, Пацак, Функе, Повше і Кайсль, по чім перервано засідане до пятниці.

Варшава. Наслідником губернатора Шувалова має стати Горемичкин, губернатор всхідного Сибіру.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

Друкарня „Рускої Ради“
В ЧЕРНІВЦЯХ.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

Добір букв великий.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству і веім вірним через Впрересв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти веїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і солоні, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнищою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після веїх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5 процент. І гаранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернівцях при улици Ратушевої.

ВАЖНЕ

для кожного, головно для веїх П. Т. урядів, торговельників і ремісників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від богатых літ, на краєвій виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним признанем

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка тепер через набуте найновіших машин, писем і иньших знарядів значно побільшило ся і тому свій локаль перенесло на *улицю ратушеву ч. 12*, другий вхід також від *улиці лежєвої ч. 11*.

Заразом приступив довголітний фаховець, пан Еміль Канюк яко співник сего переплетничого заведеня і тепер оно зможе під новою фірмою

—о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о—

з вправленим персоналом веї фахові роботи, як: оправлене книжок, роботи глянтерійні, друк на етажки до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнищих цінах як найліпше і як найскорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовленя

з поважанем
6—10 **Кобжинський і Канюк.**

Приватна клінічка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клінічки університескої

Вільрота-Гуссенбавера у Відні

находить ся

в Чернівцях, улици Менцера ч. 25.

В справі приймає хорих і иньших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клінічки **Д-ра Квятковського** в Чернівцях, улици ратушевої (дм Вишоффера.) (57—100)

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час різнить ся від чьвівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Осип Мановей.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

